T.N.Qori Niyoziy nomidagi O'zbekiston Pedagogika fanlari ilmiy tadqiqot instituti

UZLUKSIZ TA'LIM

ILMIY-USLUBIY JURNAL

2021
maxsus son

DJURAYEV Risbay
Bosh muharrir

Tahrir hay'ati:

Sherzod SHERMATOV
Uzoqboy BEGIMQULOV
Alisher UMAROV
Nargiza RAXMANQULOVA
Xolboy IBRAGIMOV
Shavkat QURBONOV
Roxatoy SAFAROVA
Islom ZOKIROV
Dono G'ANIYEVA
Lobar QARAXANOVA
Dusmurod DJURAYEV

Jurnal 2001 yildan nashr qilina boshlangan.

O'z MAAdan 2007 yil 3-yanvarda № 0101-tartib raqami bilan qayta po'yxatdan o'tgan.

Jurnalda e'lon qilingan maqolalardan iqtibos keltirilganda «Uzluksiz ta'lim» jurnalidan olinganligi ko'rsatilishi lozim.

Tahririyat manzili:

100027, Toshkent sh.,
Furqat ko'chasi,
174-uy.

O'zPFITI

Tel.: (71)-245-92-34
(93)-503-52-07

e-mail: uzluksiztalim_jurnal@mail.ru
liya_2305@mail.ru

TA'LIM MAZMUNI UZLUKSIZLIGI

3 ***S.T.Turg'unov***
Uzluksiz ta'lim tizimida pedagogik jarayonlar samaradorligini ta'minlash
9 ***A.G'.Turg'unboyeva***
O'smirlik davrida xarakter aktsentuatsiyasi va xarakternig shakllanishi
13 ***M.A.Maxsudova***
Turli yosh davrlarida muloqotning rivojlanishi
17 ***Z.B.Kurbanova***
Bolalar ijtimoiylashuvini tashxis qilish uzluksiz ta'lim samaradorligi omili sifatida
21 ***Yo.T.Djumanazarov***
Maktab o'quvchilarini kasbga yo'naltirish ishlarini tashkil etishning ayrim psixologik aspektlari
25 ***S.Yu.Akbarov***
Kattalarga ta'lim berish samaradorligini oshirish – yangi davr talabi sifatida
28 ***A.A.Xusanov***
Bo'lgusi o'qituvchi-logopedlarni inklyuziv ta'lim muhiti sharoitida pedagogik faoliyatini ilmiy tashkil etish pedagogik muammo sifatida
32 ***D.D.Oribboyeva***
Maktab yoshidagi o'quvchilar ijtimoiy kompetentligining tarkibiy qismlari
36 ***M.B.Badritdinova***
O'smirlarda tafakkur rivojlanishining psixologik xususiyatlari
39 ***Z.O.Rahmatullayeva***
Bolalarda emotsional intellektni shakllantirishning samarali omillari
42 ***D.H.Ergasheva***
O'quv-bilish faoliyati muhitida bola mustaqilligining psixologik xususiyatlari
46 ***D.H.Ergasheva***
Kichik maktab yoshidagi o'quvchilar bilish faoliyatida mustaqillikni rivojlantirish omillari
50 ***N.O.G'aniyeva***
O'smirllik davrida ijtimoiy qo'rquv holatlarining namoyon bo'lishi
54 ***N.A.Vaxobova***
Oilada bolani maktab ta'limiga «shaxs» sifatida tayyorlashning ijtimoiy-psixologik omillari
58 ***Г.Р.Мансурова***
Особенности типов темперамента и их влияние на профессиональное самоопределение личности
64 ***Sh.J.To'ychiyeva***
Psixologik mahoratli o'qituvchi – davr talabi
66 ***M.Abdullayeva, N.Abdullayeva***
Oiladagi muloqotning o'ziga xos xususiyatlarining shakllanishi
70 ***M.Abdullayeva, D.Abdullayev***
O'smirlarni sport musobaqalariga tayyorlashning o'ziga xos jihatlari
74 ***Z.B.Kurbanova, M.N.Rustamova***
O'quvchilar kreativ qobiliyatini o'rganishning diagnostik vositalari
78 ***Sh.B.Tursunova***
O'qituvchi kasbiy kompetentligini shakllantirish omillari
81 ***Sh.B.Tursunova***
O'qituvchi kasbiy kompetentsiyasi rivojlantirishida kreativ muloqot omillari
85 ***A.A.Soliyev, M.Y.Mirvaliyeva***
O'smirlar sotsial statusini shakllantirishiga ta'sir etuvchi omillar
89 ***G.Tulyaganova***
Shaxs rivojlanishining turli bosqichlarida o'z individual imkoniyatlarini ro'yobga chiqarishning psixologik xususiyatlari
93 ***O.R.Nabiyeva***
Reproduktiv yoshdagi ayollar ruhiyatida kuzatiladigan o'zgarishlar
98 ***M.N.Rustamova***
Pedagogik faoliyat samaradorligining psixologik omillari
101 ***G.Sh.Tursunova***
Egotsentrizm shaxs xususiyati sifatida
104 ***A.N.Qurbonboyev***
O'zini o'zi faollashtirish psixologik tadqiqotlar predmeti sifatida
108 ***D.B.Toshpo'latova, N.Maxmudova***
Oliy ta'lim muassasalari maktabgacha ta'lim yo'nalishi talabalarini pedagogik faoliyatga tayyorlash jarayonlarini takomillashtirish mexanizmlari

BOLALARDA EMOTSIONAL INTELLEKTNI SHAKLLANTIRISHNING SAMARALI OMILLARI

Z.O.RAHMATULLAYEVA,
NamDU Psixologiya kafedrasi o'qituvchisi

Ushbu maqolada emotsional intellekt tushunchasiga oid turli tadqiqotlar, emotsional intellekt tuzilishi, emotsional intellekt va shaxs, emotsional intellektni rivojlantirish shart-sharoitlari, umumiy intellekt va emotsional intellektning o'zaro aloqadorligi, emotsional kompetentlik kabi masalalar ham keng yoritilgan.
Kalit so'zlar: *Emotsiya, shaxs, emotsional intellekt, umumiy intellekt, o'z- o'zini baholash, emotsiyani nazorat qilish, boshqalar emotsiyalari, emotsional kompetentlik, empatiya, frustratsiya, shaxsiy ko'nikma, ijtimoiy ko'nikma, shaxslararo munosabatlar.*

В этой статье широко освещаеться различные исследования посвященные понятию эмоционального интеллекта, структура эмоционального интеллекта, личность, условия и развития эмоционального интеллекта, взаимодействия эмоционального интеллекта и общий интеллект, также широко освещали такие вопросы, как эмоциональная компетентность
Ключевые слова: *Эмоция, личность, эмоциональный интеллект, общий интеллект, самооценка, эмоциональный контроль, эмоции других, эмоциональная компетентность, эмпатия, разочарование, личные навыки, социальные навыки, личностные отношения.*

This article widely covers various studies on the concept of emotional intelligence, the structure of emotional intelligence, personality, conditions and development of emotional intelligence, the interaction of emotional intelligence and general intelligence, also widely covers such issues as emotional competence.
Key words: *Emotion, personality, emotional intelligence, general intelligence, self-assessment, emotional control, emotions of others, emotional competence, empathy, frustration, personal skills, social skills, personality relationships.*

Yurtimizda amalga oshirilayotgan ijtimoiy-iqtisodiy islohotlar ta'lim sohasiga ham taalluqli bo'lib bosqichma-bosqich amalga oshirilmoqda. Kadrlar tayyorlash sohasidagi davlat siyosati insonni intellektual va ma'naviy-axloqiy jihatdan tarbiyalash bilan uzviy bog'liq bo'lgan uzluksiz ta'lim tizimi orqali har tomonlama barkamol, yetuk shaxsni shakllantirishni nazarda tutadi. Shu tarzda fuqaroning eng asosiy konstitutsiyaviy huquqlaridan biri bo'lgan bilim olish, ijodiy qobiliyatni namoyon etish, intellektual jihatdan rivojlanish, kasbi bo'yicha mehnat qilish huquqi ro'yobga chiqariladi.

Uzluksiz ta'lim sohasidagi islohotlarning muhim yo'nalishi – iqtidorli, kreativ tafakkurga ega, mustaqil fikrli, faol va iste'dodli yoshlarni aniqlash, ular bilan

sezilarli o‘sganligini ko‘rsatadi. Bu xislat ularning ilk yoshlik vaqtlaridanoq namoyon bo‘lmoqda. Shuning uchun maktabgacha ta’lim muassasalarining boladagi intellektual sifatlarini shakllantirishdagi roli va axamiyati ortib bormoqda. Atrofdagi xayot tarzi, insonlarning munosabati, tevarak-atrofdagi tabiat bolani estetik rivojlantirish uchun zamin yaratadi. U milliy qadriyatlarimiz, urf-odatlar, an’analarimiz, shu bilan birgalikda turli xalqlarning ijodi, rassomlik va xaykaltaroshlik, musiqa va raqslar, qo‘g‘irchoq teatri tomoshalari, multfilmlar va shu kabilar bilan tanishib tafakkur va dunyoqarashi rivojlana boradi. Ilk bolalikdagi ijodiy taasurotlar juda kuchli bo‘lib, xotirada uzoq, ba’zan bir umr saqlanib qoladi.

Xulosa qilib shuni aytishimiz mumkinki, maktabgacha ta’lim muassasalarida ilg‘or isloxatlarni olib borishda tarbiyalanuvchilarning yoshiga xos individual-psixologik xususiyatlarini inobatga olgan xolda ularning kelajakdagi muvaffaqiyatini ta’minlash uchun ijodiy fikrlash jarayonlarini rivojlantirishga aloxida e’tibor qaratish zarur. Bu ishlarni amalga oshirishda avvalo oilada ota-onalar, bundan tashqari, maktabgacha ta’lim muassasalarida tarbiyachi, amaliyotchi psixologlarning pedagogik-psixologik savodxonligini oshirish hamda bugungi kundagi ilg‘or texnologiyalar asosida ta’lim-tarbiya jarayonini tashkil etishini ta’minlash bugungi kunning dolzarb masalasi xisoblanadi. Chunki yosh avlodning kelajakda har tomonlama yetuk, barkamol shaxs bo‘lib shakllanishida nafaqat ularning egallagan bilim, ko‘nikma, malakalari, qolaversa intellektualligi hamda kreativlik xususiyatlari ham muhxim axamiyatga ega. Zero, yosh avlod kamoloti va ta’limi uchun qilingan barcha sa’yi-xarakatlarimiz jamiyat rivojidagi yetakchi omillardan biridir.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. G‘oziev E.G. Tafakkur psixologiyasi. Тошкent: Universitet , 1990 y. -102/

2. G‘oziev E.G. Xotira psixologiyasi. -ТошDu , 1994 y.-49 .

3. Зинченко Т. П. Память в экспериментальной и когнитивной психологии - СПб.: Питер, 2002. - 320 с.

4. Sherbakov A.I. Yosh psixologiyasi va pedagogik psixologiyadan praktikum. Toshkent, 1991 y.-122/